

Szerkesztő egl. irodá
Sepsi-Szentgyörgyben,
a ref. kollegium épületében,
a lap szellemi részét illető
közlemények küldendők.

Kiadó hivatal:
POLLÁK MÓR
könyvnyomdája és könyvkereskedése,
hová a hirdetések és elszínezési pénzek
bérmentesen intézendők.

NEMERE.

Politikai, társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági lap.
A „Háromszéki háziipar-egylet” és a „sepsi-szentgyörgyi önkéntes tűzoltó-egylet” hivatalos közlönye.

Az iparosság kérdésehez.

S.Szentgyörgy jun. 6.

I.

A „Nemere” 44-ik számában: „Van e Háromszék megyének kézműipara” címmel ellátott cikk elent meg, melynek írója ellesve gondolataim egy részét, azt jónak láttá nyilvánosságra hozni s imitt amott saját észrevételeivel felspékelve tálalni a nagy közönség elé. Jóllehet a „spek” kissé avas, mindenazonáltal senkinek gusztusát töre elrontani nem akarván, kerülni fogom a reflexiókat s a lehető tárgyilagossággal kívánok egyetmást elmondaní kézműiparunkról.

A kéziműipar megyénkben is ugy, mint az ország egyéb részeiben a mennyit nyert a céhrendszer eltörlesével, épen annyit veszített az új ipartörvény életbeléptetésével. Nem hiszem, hogy találkoznak jóvaló iparos, aki a mostani rendszerrel a legtávolabbnak is megvolna elégdedve. Ohajta vissza a régi céhrendszer nem azért, mintha kevesebb levén az iparos, több kilátása lehetne a megélhetésre, a meggazdagulásra, hanem azért, mert átlítja, hogy e rendszer mellett lesz ugyan iparos clég, de jóvaló vajmi kevés s asok kontár mellett a szorgalmasnak, előretörökönök is gyakran meg kell hátrálni. Ugy van az ipar terén is, mint egyebütt, hogy igen gyakran kerülnek felszínre azok, a kiknek fejük könyebb, Hány kitüntő iparosnak kell küzdeni szegénységgel a legnagyobb szorgalom mellett is, csak azért mert szerény, mert hiányzanak összeköttetései s ennélfogva a publikum még nem kapta fel.

Sok iparosunk van, aki kedvesen gondol viszsa azon boldog időre, a midón tele vágyjal, tele reménnyel nyult a vándorbothoz s ifjúságának legszebb idejét távol a szülői háztól, időgen ajku mesterek műhelyében élte le. Sanyarusággal szerezte kegyerét, ismereteit, de gyüjtött tapasztalatot, megtalulta ismerni az életet, az embereket s midón viszszakerült az édes szülőföldre, számon adta vándorlásainak eredményét; ha józan életü, szorgalmás

és tehetséges iparosra volt benne kilátás, bevették a céhbe és alapithatott magának családot és üzette mesterségét. Ezen régi mesterlegények kipezik ma is csekély kivételel az iparosok szinét, javát.

És ma vajon kikból lesz az iparos? A szülő minden hivatás nélkül beadja gyermekét egyik, vagy másik műhelybe s alig, hogy az inasi évet kitanulta jónak látja megnövelni, felcsapni mesternek. Ezt teheti könnyen, mert senki azt sem kérdei, hogy hoanán jött, hol tanult, mit tud, elég ha van pénze, a mibb megnyithassa üzletét. Egyebütt pl. tanítói, ügyvédi, vagy közhivatalnoki pályán megvárják a jelöltöt, hogy vizsgát álljon ki, s alkalmazhatóságát mindig ennek sikeresítől tételezik fel. A leendő iparos mestert ilyen hokus pokossal minek fárasztanák! Hanem aztán mi következik ebből? Az, hogy lesz iparos elég, de mesterségét csak a szájak érvén, hivatását pedig kevés fogván fel, kénytelen lesz vagy elbukni s beállani valamelyik műhelybe dolgozni s folytatni ott a hol elhagyta, vagy pedig kontárkodással üzni azt a mesterséget, melyhez ő nem sokat ér.

Ily állapot mellett aztán nem lehet csodálkozni, ha iparunk nem játi a kellő mértéket, hanem odahagyják azt a pályát, merre minden hivatás nélkül léptek s beállanak valamely ügyvédehez irnoknak, végrehajtók p.őrnak, vagy csendőrnak. Az iparosok jáva és a kontár azután dolgozik a közösségek, de szükségleteit nem tudván kielégíteni kénytelen a megrendelőt szóval tartani, mi miatt hitele csökken s a közönség elmegy bácsi gyártmányokat vásárolni.

Mindezekhez járul aztán a magyar fajban nagymértében meglevő urhatnámság, a pénznek meg nem becsülése s több efféle, a melyek minden hátráltatják az ipar kifejlődését. A német iparos nem nézi soha, hogy mennyi a heti keresménye, hanem arra figyel, hogy mennyit tud abból megtakaritani. Ehez szíjba azután életmódját is. Nálunk az iparostól épen ugy, mint más pályán működtől megvárják, hogy az elsősorban jó bruder le-

gen, tudjon ügyesen koccintatni s mihelyt ennek nem embere, nem is ügyes iparos.

Ily életmódot mellett aztán a munka nem fölyik ugy a mint kevés s ezzel együtt a vagyonosodásra sem lehet semmi kilátás.

Egy igen fontos oka az ipar fejletlenségének még az is, hogy nálunk sokan irtóznak az iparos élettől s jómódú szülő ritkán adja gyermekét ezen pályára; kinek annyi módja van, az még is jobbnak látja valamiféle uralnak nevelni fel fiát, a mibb aztán az következik igen soknál, hogy roszabb hivatalnok lesz, mint iparos lett volna.

Csak a legszegényebb szülők gyermekéből kerül ki nálunk csekély kivételel az iparos, a kinék körülmenyeinél fogva aztán vajmi nehéz lesz üzletet nyitania.

A magyar büszkeségnek legcharlatánabb fogása az, hogy az ipart mumusnak nézi, s rösztanuó fiát mindig azzal ijesszeti, hogyha nem tanul mesterségre adja. Ha szavának ura lenne, talán jobb lenne a rosztanul fiura nézve is felcsapni iparosnak, mert megtörténetik, hogy erre több hivatást érez magában, mint a diákok nyely tanulására. De ur hogy adná iparosnak a fiát, hisz majd ha valahogy átesik az osztályokon egyik, vagy másik uralrok közbejárására néboldogító is lehet belőle.

Az előbb említém, hogy iparosaink rendesen a szegényebb néposztályból valók. Ebből következik az, hogy gyermekkorunkban nem tanulhatvan annyit, mennyi ismeretet ma egy iparostól méltán megvárhatnánk: az iparosok legnagyobb része nélkülözi a kellő műveltséget. Tekintsünk szét városunkban, vajon a jobb iparosok nem egyszersmind kellő műveltséggel bíró egyének-e? Hogy mit kell ma első sorban tenni iparunk fejlesztésére, annák elmondását a jövő számra haszszom.

rzn.

A föreadilláz junius 3-án d.u. 1 órakor idősb Szögyén László elnöklete alatt rövid ülést tartott, melyben átvette a képviselőház izenetét az erdő

vagy hydrogen helyett azt a pomidé illatot, mely az erdők rigóit oxigéndúsabb regiók felé hajtja.

Pedig milyen szép lehetett az, midőn még ezzel nyitotta meg a főtanácsos a lassu magyart:

Szót a tánchak legények! Úram Jézus segíj meg! Ha most tenné ezt valaki, keletkeznék erre nagy sugás bugás: jaj be paraszt! Nesze!

* *

Annak á szép völgynek mely Szemerjától dél-nyugatra vonul, melyet látni még senki meg nemunt, a tulsó végén fekszik Erdély egyik leghírnesebb fürdőhelye: Előpatak. Csak azt szántok, hogy odá a fürdővárad pünkösdi elsőnapján Fátyol Lajos nagykárolyi szentársulatával beközöntött. Ot vendégszállás már várta. Zamatos s valódi magyar lelkésülést keltő népdalai után olyan nőgyest huzott, hogy a vidékről szép színnel megjelent közönség csak akkor vette észre, hogy táncol, mikor már a „nagy balance” ig jutott. Ekkor természetesen már nem lehetett megállani, hogy egy kis „piros, piros” csárdás meg egy „csingiling” friss ne kövesse.

Előpatak sok vendéget vár; a kényelem eddig hiányait folyton igyekeznek pótolni, s ha épen „kurárból” nem teszi is valaki, látogasson oda gyakran nem fogja megbánni, aztán van ott mit harapni is egy helyen azt mondja a felirat, hogy:

„Itten mindenidő tait jo és jutányossan friss ételek kaphatók, és kitűnő Ittallak.“

Közeli van az a Barassó!

Janus.

TÁRCÁ.

Székelyföldi apróságok.

Mikor a pünkösdi ünnepe közeledik, a csiki komámasszonyok és nénémasszonyok költ nagy az izgalom. Egymásnak adják az ajtókilincset a látogató szomszédnek, mert sok és felette nevezet dolgokat kell meghányni-vetni a Brassóba való utazásra nézve. Kik és hányan ülnek együtt, mit visznak az utra, mivel lepik meg a „leányukat” meg annak az uraságát? . . . s számtalan más fontos kérdés felett kell döntő határozatot hozni. Végre hárrom négy nappal pünkösdi előtt megkezdődik a csiki asszonyok nagy utja, hogy felkeressék a „Barassóban” szolgáló leányaiat, a kiket már egy kerek esztendő óta nem láttak. Válóságos asszonyi népvándorlás ez, száz meg száz fakónak, gúnyolt szekér szállítja tiz tizenötöként a viszontlátás örömrére sovárgó asszonyserget a circumpectus „Herr Noüber”-ek hires városa felé. Sajtérlelő helyiségben képzeli magát, a kinek a szerencse kedvező fordulata megengedi, hogy a hazaiból délebbédelő karaván mulatságos lakomájának személye lehessen. Két három „borító” tele kitűnő turóval kerül elő a szeredások és általvetők bőrégess tartalma közül s székely vendégszeretet még itt sem tagadja meg magát, halálosan meglenne sértve szomszédasszony, ha a komaasszony visszauta sítaná „jószüvüleg kénált” elemosiáját.

A leányoknál már jó előre képezi kizárálagos tárgyat a beszédenek az anyai látogatás, s midőn az asszonyserg megérkezik: nincs szerencsétlebb teremtés ezen a világon annál a leánynál, akihez senkisej „jött bé.” Két napig tart a látogatás. Ezalatt adják tudtára egymásnak anya és leány egy esztendő historiáját, a mire persze ennyi idő alatt nemis volna képes más, csak — asszony.

Következik a visszautazás. A meztakarított összegecske haza vándorol; kell a szüléknak. A melyik leány már begyakorolta magát elégége a gázlászonykodás mesterségebe, együtt tárvozik.

Othon már akadt part hie számára. Nem is számíthat férjhez menetelre a ki Brassóban nem „tanolt” — Csak az a szomorú körülmeny fordul elő ennél a tanolásnál, hogy nemelyik nagyon is „kitanón” s az ilyet csak a szülői ház asyluma védi meg az öryénytől. Az atyítlan unoka szeretetteljes körbe jut Szegény leány mennyit szenvedhet-tel! Mikor lesz munka adva a nép kezébe, hogy mentve legyen a lelázo helotaság keserű kegyerétől.

— „Herr Gevatterek,” mint ők mondják: „Die Stützen der Kultur unter den Barbaren” sok mindenél árasztották már el a székelységet — jó részében nincs köszönöt. — Csodák csodája, hogy magyar nyelvünket nem áldoztuk fel még csabolasuk szépségeiről. — Akaratlanul ragadt ránk még valami abból is.

Ha mások a conditó nélkül spacirozó „facérnak” nevezhetik el: a szemerjai székelyek is adtak táncmulatságuknak és magának a mulató helynek „pacé” nevet, pedig nem igen volt fogalmaik sétahangversenyekről. Kibékítne a névvel maga a dolog, ha abban a páratlan szépségű szemerjai erődben ma is ugy látóknak mulatni a nagy számmal még a szomszédokból is odaseregletteket, a mint láthatott az atyánk.

Azt a kedves eredetiséget ma hiába keresed ott. A hol székely szóttest remélnél látni, ott sárgaszegélyű csipkekötőnyes némber piros Garibaldi ingujjban ugy rugja a kankant, hogy a koksza fejbeszüttel fenyegeti környezetét s diluvialis kézfejekre illő fekete glacékesztyűjét a beszorult légi ugy felduzzasztja, hogy Mongolier bátran vállalkozhatott volna léggömb helyett ilyennel szállani a magasba, ha felhasználhatta volna meleg levégő

Pribék Antal József főhercegkér, Lessis Miska gr. Zichy Jenőről, a kiállítási elnök Ráth Károlyért s Grünwald József (debreceni hirlapiró) Zichy Jenő és Károlyi Pista grófokért. A társaság a legjobb hangulatban oszott szét.

A szekesfehérvári kiállítás.

— Junius 4,

Dacára a széles, kellemetlen időnek a látagatás ma is nagy mérveket öltött. — Már a reggeli vonatok megérkezése után a fölepületek érdekesebb termei zsunfola voltak. A budapesti állami tanítónők pézze növendékei — száma nézve mintegy 80-an — második vonattal megérkeztek és igazgatónőjük, valamint több tanítónő vezetése mellett csoportonkint indultak a kiállítás megszemlélésére. A magyaróvári gázdaintézet növendékei is testületileg érkeztek meg a kiállítás tanulmányozására. A készthelyi gazdasági intézet növendékei három tourban érkeznek a kiállításra. Az első tour — harmincan — holnap reggel érkezik ide.

Az előmunkáló jury legtább tagja ma megérkezett. Zichy, Szvetenay, Keleti Károly, Havranek, Lederer, Boné, Hollán táborkor és többen, mint e bizottság tagjai, ma tanácskoztak és megállapították az egyes csoportokra eső kitüntetések mennyiséget és minőségét. A bíráló bizottság holnap reggel 10 órakor alakul meg a jury-pavillonban. A XIV. csoportba mint bíráló utolag Rainer Ferenc választatott meg Szegedről. A többi fő- és alcsoportok teljesen komplettekké, a mennyiben a végrehajtó bizottság a juryból Ieköszönt szakfiai helyét alkalmasan potolja.

Az osztrák kormány küldötte: Kaltenegger cs. kir. tanácsos ma ide érkezett. A kiállítás megtekintése után ugy nyilatkozott, hogy sokkal többet talált, mint iparunktól várnival. Lehetett Általában megelégedettnék játszott. A helybeli vasutti pénztárnok ezen a közönség részéről számos panasz hangzik. A közönségben durva bánásmodot tanúsító hivatalnok ellen illetékes helyen feljelentés történt.

A jury-pavillonban ma délután 3 órakor Lukácsy Sándor felhívására a hazai kertipar érdekeltei tanácskozmányt tartottak egy országos kertészeti egyesület a kiállítása tárgyában. A miniszteriumhoz felterjeszített, de módosítás végett visszaküldött szabályok megvitattak és az egyesület megalakulása érdekében a kezdeményező elhatározás meghozatott. A gyűlés Lukácsy Sándort kérte fel az ideiglenes szervezési teendők teljesítésére.

SZINÉSZET.

Kézdi-Vásárkelytt 1879. jun. 4-én.

Szombaton (máj 31.) „Niniss“ énekes bohózat, meglehetősen gyérközönség előtt adatott. Magára a darabra nézve az a szerény észrevételünk van, hogy — nem Vásárhelyre való. Ezen állítás indokolása azok előtt, kik viszonyainkat ismerik, úgy hiszem fölösleges. — Szerepeket helyes fell fogással és ügyes alakítással játszták; Zádor Zoltán (Gregoir, fürdető). Benkő János (grófnő), Kazalickzy (Anatol) és még tán Komáromy (Korniszky gróf). Ez utóbbinak arcjátékával azonban nem vagyunk egészen kibékülve. Az énekek is elég csinosak és elvezetők voltak.

Vasárnap (junius 1.) „Dobó Katicza“ történeti népszinmű, Tóth Kálmántól. — A cimszerepet (Dobó Katica) Benkő János játszotta elég sikertelen; tőle azonban többet vártunk volna. Ugy látott, hogy nem találja magát teljesen bele szerepébe. Kazalickzy (Dobó) szépen játszott, de ellenére is van ezuttal kifogásánk, s ez az, hogy sokkal fatalabbnak volt maszkirozva, mint kellett volna, s mint minős Dobó a valóságban volt. Egy csepp Hajlandóságot sem éreztünk elhinni, hogy az a fatalis alak atyja lehetne Katicának, annál kevésbé, minthogy az akkori mozgalmas idők és terhes honfi gondok korán megöszíthettek az igaz hazafiak fejét. Szathmáry (Balassa Bálint) igen jó alak volt és csinosan játszott. Komáromy (Homónai uram) kifogástalan volt kulacs-hordozójával, Sebestyén gazdával (Zádor Zoltán) együtt. A (szereplők közül leggyarlóbb volt Morvay (Hegedűs) főleg azon jelenetében, midőn árulási terve meghisúlván, Homonnay uram által kényszerítettik, hogy a vár ablakán kiugorjék. E salto mortalehoz is csak oly arcot vágt, mint ha valami egyszerű gynnastikai figurát akarna produkálni. Eltekintve ettől az előadás általában igen jól sikerült, s a melék alakok is jól viselték magukat. A szép számu közönség részéről elismerésben nem is volt hiány.

Hétfőn (junius 2.) Csepreghy Ferenc népszinműve a „Sárga csíkó“ adatott szintén szép számu közönség előtt. Leszámitva egypár hibát, az eddig aláadások között ez a legsi-

kerültébbek egyike volt. Ugy látszik, Sztupa urtársulatának a népszinművek mindenben jól sikerülnek. K. Nagy Róza (Bakay András leányá) Erzsike szivvel-lélekkel játszott, talán éppen az volt a baj, hogy nagyon „akart.“ Nekünk legalább az a nézetünk, miszerint ha nem „akart“ volna oly nagyon, az író által festett Erzsikét több természetességgel és hüsiggel adta volna. Dalai — egynek kivételével — elég jól sikerültak s meg is újratattak. Csak az kár, hogy ének közben olyan furcsán, s éppenséggel nem egy szerény falusi leányhoz illőleg kancsingat a közönségre. Atyja Bakay András uram (Komlosy) igen jó szinpadú alak; kár hogy a monoton hanghordozás, merev magatartás és szegletes mozdulatok tôle elvállhatlanoknak játszanak. — Dicsérettel kell azonban megemlékeznünk Kiss Pi-táról (Csorba Laci), a kin igen meglátszott, hogy szerepének tanulmányozására, nagy gondot fordított. Énekei is tetszettek kivált a „Befúta az utat a hő.“ Kis Pista még fiatal, kezdő színész, de már is elmerjük róla mondani, hogy van benné tehetség, s hogy szorgalmat tanulmányozás mellett, főleg a népszinművekben még sokra viheti. Szathmáry, mint „Icig“, a községet folytonos derültégen tartotta. Kár, hogy a remekül sikerült zsidó hanghordozáshoz az orrának is nem kölcsönözött egy kissé keletiesebb jelleget. Kazalickzy, Csorba Márton csikos gazda szerepében igen érdekes jelenség volt, akár játkát, akár maszkjait tekintve.. Előbbi igen érzelmet teljes, átgondolt, utóbbit pedig szerepével, teljesen összhangzó is sikerült volt. Nézetünk szerint csak azt nem cselekedte helyesen, hogy utolsó jelenetében Bakay urammal a pusztabiró és fia jelenlétére dacára — a kiknek pedig mit sem szabad az egészről tudni — oly tulásos hangosan értkezett, mondhatnám deklamált, a helyet, hogy elfogott hangon beszélt volna. Ami Komáromit és Norvayt illeti, előbbi elég jó pusztabiró, utóbbit pedig török halász (Peti) volt. Végül nem szabad megfeledkeznünk Zádorról (csárdás gazda a „Höllyagosban“), ki — ugy látszik — igen tehetséges tagja a társulatnak, s szerepeiben ügyességet, gyakorlottságot tanusít. Ugy szintén Sztupánról sem, aki mint „Csorba Mártonné“ egészen jól bele találta magát szerepébe. A mellékszereplők is kivétel nélkül megállíták helyeiket.

Ismételten mondhatjuk, hogy Sztupa urhoz kötött várakozásunkban nem csaladtunk, miért is méltán ajánljuk őt és derék, jól szervezett társulatát közönségünk szives figyelmébe.

Pattantyus.

KÜLÖNFELÉK

Földművelés-, ipar és kereskedelemügyi m. kir. miniszter által állandó gázd. tudósítói tisztel megbizatták: Fogarasmegye területére: az árpási, fogarasi és sárkányi járásból Lázár Jakab és a töröcvári járásból Metian Traján.

— Udvarhelymegyei házi ipar és ipari oktatást terjesztő egyetem alapszabályai, a magyar királyi belügyminiszterium által, folyó évi 23,335. szám alatt, a bemutatási záradékkal elláttattak.

— A brassói k. vásárhelyi vonalon közlekedő hetenként négyeszeri mallepostajárat mellett fennálló hetenként háromszori egyfogatú küldönposta-járat helyett f. hó 15-étől kezdve hetenként háromszori kétfogatú Cariolposta-járat rendeztetik be, mely kocsit postai küldeményeket is fog közvetíteni. Mi ezennel köztudomásra hozatik. Nagy-Szében, 1879. június hó 3-án. A m. kir. postaigazgató Földér t.

— A nőegylet f. hó 8-án tartandó majálisára a piacra 3 kocsi fog állani a közönség rendelkezésére. Ezen kocsik 20 kr. dij mellett szállítják részt venni szándékozókat a majális helyiségéhez.

A helybeli önkéntes tűzoltó egylet igazgató választmánya f. hó 5-én tartott gyűlésén vizsgálat alá vette az ugyanezen hó 2-én rendezett majálisról, a rendezéség által benyújtott számadást; mely szerint az összes bevétel 113 frt 80 kr. kifadás 39 frt 50 kr., maradt 74 frt. 30 kr. Miután előre megállapított belépti dij nem volt, hanem a jelzett összeg a rendezők által kibocsátott aláírási ikeken gyűjtetett össze, ezen kimutatás azon megmagyással adatott át a titkárnak, hogy az adakozók nevei közöltessének e lap hasábjain, hogy egyenként meggyőződhessenek, miszerint az egyes adományok lelkismeretesen feljegyeztettek: Janicsák Albert és Fábián György gyűjtő ivén Császár Domokosné, Gyárfás Sámuelt, Nagy József, Tóth István, Rákosi János Blaskó József, Kis Áron, Kreicher Péter, Molnár Sámuelt, Molnár Sámmelén, Kosztolány Győző, Bartha Béniám, Kovács Bálint, Bodnár Emil, Bogdán Arthur, Császár Sándor, Kupferstich József, Matsek Ferencsné, Fábián Györgyné, Balog György, Zajzon Károly, Bálint Károly, Bogdán Istvánné, Bogdán Andrásné, Berkeczi Jánosné, Fülöp Jánosné, János Miklós, Kovács Bálint, (kovács) Tankó János, Egli Mayer Adolf, Szilágyi Ferenc, Fogolyán Lukács, Benekek János, Bikfalvi Ferenc, Nagy Károlyné, Benkő Jánosné, Szász Izsák, Kőrösi Károly, Schwartz Frigyes 1-1 frt. Bene József 60 kr. Sas Miklósné Kis Jánosné 60-60 kr. Potocky Manó, Bikfalvi István, Keresztes Sándor, Udvári Károly, Kiss Ödön, Geier (örmeister,) Binder Márton, Platsintár Lukács, Csíkány Sándor, Cseh Ferenc, Fogolyán

Lukács, Izsák Miklós, Deák A, Nagy Elek, Pataki Áronné, Kafka Józsefné, Sequenz Gáspár, Sequenz Gáspárné, Antalúi Elek, Bene Józsefné, Klein Béniám, Márkos Bálint, Molnár Lajos, Molnár Lajosné, Császár József, László Károly, Szigeti Sándor, Rusz Róza, Jabab János, Császár Ferenc, Kovács István, Kovács Istvánné, Szabó Dávid, Beteg Bálint, Künle Teréz k. a., Müller Emilia, Ferenci Ferencné, ifj. Császár Bálintné 50-50 kr. Teleki Károlyné, Gyárfás András, Domokos Albert, Farkas András, Jakab Jánosné, Bedeházi Dávid 40-40 kr. Teleki Károly, Gyárfás Andrásné, Keresztes Dénesné, Karácson Perenc, Szinte Imre, Szabó Dávidné, Erős János, László Károly, Elcner Ida, Gyárfás József, Gyárfás Sándor, Nagy Miklós, Hmar Ferenc, Cintos Józsefné 30-30 kr. Szabó Dávid, Biró Mihály, N. György, Szablik Ferenc, Kocsis Károly, Jakab kőfaragó, Szilvester Lajos, Borbényi Mihály, Domokos Sámuelt, Szántó, Koszti, Gyárfás Sándor, Kós József, Kofrón Ferenc, Vetesi József, Lasanci, Kovács A. Veres Róza, Gyárfás Klára, Gyárfás Jula, Kurmesz Kata, Császár Lajos, Kós Elek, Hidvégi György, Mihály József, Nagy Sára, Benovics Antal 20-20 Markus Sándor 12 kr. Kovács Sándor 13 kr. Künle Tivadar 15 kr. Mentovics Ferenc, Kozma István, Szentgyörgyi Miklós, Barabás Lászlóné, Koszti Izra, Nagy Mihály, Szablik Ferencné, Molnár János, Mezei Jula, Botos Elek, Király Józsefné, Tüzes István, Lepedus György, Gács Mihályné, Tóth Bálintné, Dánér Bálintné, Bernstein Samu 10-10 kr. Kozma Lajos 3 kr. Pösl Ede 5 kr. Lőrinc Lajosné 5 kr. Borbényi József 8 kr. Budai Jánosné 4 kr. Csákány Dénesné 5 kr. Játékból bejött 78 kr. Váncsa György ivén: Kelemen Lajos, Benedek János 5-5 frt. id. Császár Bálint 2 frt. Mr. Szász Károly, Beteg Bálint, Vásárnelyi Sámuel, János Dávid, Jancsó Albertné, Bikfalvi Ferenc, Gyárfás Lajos főjegyző 1-1 frt. Kovács Gábor 50 kr. Bartos Domokos 40 kr. Bikfalvi Róza 20 kr. Benedek János ur Iván: Dr. Albu Mózes ügyvéd 5 frt. Sükösd Tamás, Mihály Elek, Kozma János, Nagy István, Séra Tamás, Gál Antal, Adler Henrik, Kis Dénes, Császár Domokos, Csutak János és neje 1-1 frt. Salati Andráss 70 kr. — Kelemen Imre, Györbiró Ferenc, Antal Dénes 50-50 kr. Svodova János 30 kr. Az elésorolt fontos jegyzék, s egyszersmind a rendezéség fáradhatlan munkásságáért jegyzőkönyvileg köszönet szavaztatik. Az igazgató választmány megbízásából kiadta Bene József, titkár.

— Hymen. Erdélyi Károly, a kézdi-vásárhelyi felső népiskola igazgatója e hó 5-én tartotta esküvőjét Nagy Mária urholgyivel. Áldást kívánunk e művelt párról.

Tisza Kálmán az utolsó padban. Legnápolytól délután a budapesti jogi egyetemen hirtéma tárta, hogy Tisza Kálmán az első számu tannemben hallgatja a jogtudományi vizsgálatot. Vállaban ott ült az utolsó padban, simogatva őszszakállát, hallgatta, mennyit tud a fia, aki már két közönséges haligatóval — izzadt.

— Segesvárt a mult héten egy ház kijavításánál foglalkozó munkást egy bedült fal agyorsított, egy más munkást pedig veszélyesen megbesített.

— Dévárol jelentik, hogy ott pünkösdi első napján délután 5 óra körül valóságos felhőszakadás volt, mely egy egész óráig tartott. Az apró patakok mind ki öntötték s a környéken sok kárt okoztak. Jég is esett azonban a növényzetben szembetűnő kár nincs. Hétfőn virradóra Déván ismét nagyizvátar, menyőrgés és eső volt.

— Földszínyedés. A bonyhai határban, mint a „Somogy“ írja, egy több holdra menő földterület őly mélyre lesüllyedt, hogy 4-5 ől magas fáknak csak a koronája látszik ki a földből.

— Miletics leányát a király igen kegyelmesen fogadta s békcsi lapok szerint kilítás van arra hogy Miletics közelebb kegyelmet nyer.

— Soldosné Nyiregyházán nagyszerű fogadta. tásban akárják részesíteni. Mint az ottani lap írja a fogadatnára nézve a következő megállapodás történt: Egy négy (vagy 10) tagu küldöttség Debrecenbe m. gy. a művész;znő elé s ott adja át a város legelső üdvözlétet. A nyiregyházi pílyával beszélgető földszínik lobogókkal és a művészsnő rövid beszéddel fogadják. A „közönség“ a művészsnő előbe megy s 40-50 hintón és kocsin bekiseri a városba, hol Soldosné egy-kuri ház vendége lesz. Megérkezése estén éjjeli zene. Másnap diszibédel és diszvacora Sóstón. A színház helyárait Soldosné vendégszereplése alatt jelentékenyen fölelmelek: egy, páholy négy elő adásra, 40 frt. A bérletjegyeke a Soldosné legujabb arcképe lesz látható, hogy a közönségnak e nevezetessé napokból állandó emléke maradjon. Mindez a „vidéki nemesség“ 12 tagból álló választmánya intézi, mely „Soldosné enquête“ címen tartja ügyeit Nyiregyházán. Soldosné junius 11. 12. 14. és 15-dikén lép föl Csóka Sándor társulatánál mely már régebben Nyiregyházán szerez.

— Csendás eset. Az endrődi határhoz tartozó csülki pusztán egy 24 méter hosszu épület pitvarában rakták hó 22-én többen voltak! juhászok, velük egy 10 éves fiú és egy eb. A fiút, aki mint egy 2 méternyi volt a többiattól, egyszerre villám érte s fél sejtől lefelé, haját és fülét, majd a mellett a rajta levő ruhát belől megpörgölte. Egy és

fél óráig volt a fiu elalélni, ezután életre jött, de eszméletre csak sokára. Másnap midőn a községi tiszti orvos is megvizsgálta, már nem volt semmi baja. Nem emlékszik rá, mi és hogyan történt vele. Az ebet is érte a villám, de az meg is dögtött. Az egész épület porrá égett.

— Uj hárang. Nagyváradon a Püspök- és Felix-fürdőktől alig háromnegyed órai távolságra a premotrei rend birtokán egy gyanithatólag tétes barlangot fedeztek fel kőontás közben, melynek még csak nyilása ismeretes. A tett vizsgálodási kísérletekből az derül ki, hogy a föld mélyében 35 öre lehet haladni, mik a leeresztett kötél talajra talál; s mint a jelekből itélni lehet, a barlang csepke képződményeket tartalmaz. E felfedezés a két fürdő jövőjére nézve is igeu fontos eseményül szolgálhat, mert ha igen kevés költséggel a barlangnak bejárás nyitattnék, az a legkelemebb kirándulási helyül szolgálhatna a fürdővendégeknek. A barlangot legközelebb megvizsgálják.

— Elnyelte a hamis pénzt. Friedmann Jakab, mesterségénél fogva timár, a városligeti tűzítéren egy kofától szent János kenyeret vásárolt. A kofa csak aztán vette észre, hogy hamis egyforintosból adott vissza. A midőn Friedmann már eltávozott. A megcsalt asszony lármájára még a tettest uton érték, de az összecsödülés közben a nála levő hamis bankókat elnyelte. A mire Beiml rendőrbiztos a színhelyre jött, nála csupán 25 frt jó bankó tallatott. Természetes, hogy most már ő adja ki magát megcsalatottnak, mert a rendőrség elé állítva, azt monja, hogy nála több hamis pénz némvolt és azt ő is ugy kapta. Az ügyesség elé állítatik

— Az endrődi határhoz tartozó egyik pusztán m. hó végén a juhászok a nagy zivatar elől egyne gyobb épület pitvarába menekütek. Egyszerre a világ közéjük ütött. Épen a pitvar közepén álló kis fiút érte s rajta végigszaladt, megporzsolva ruháját haját fülét és két karját. A kis fiú elbukott s mindenki holtnak hitte. De mily nagy volt a meglepetés, mikor másfél óra letelte után a gyerek felnyitotta szemeit és talpraállott. Azóta nincs semmi baja, de söt nem is emlékszik semmiré vissza.

— Mai számunkból a „Senki gyermeké” című elbeszélés vége térszüke miatt kamaradt.

Érték- és váltó-árfolyam a bécsi cs. kir. nyilvános tözsden junius 6.

Magyar aranyjáradék	95.20
" kincstári utalványok I. kibocsátás	—
" földtehermentesítési kötvény	118.50
" II.	119.25
" keleti" vasut II. kibocs. államkötv.	84.25
" " 1876. évi államkötv.	75.—
" " vasuti kölcsön kötvény	111.25
Temesvári	55.83
Erdélyi	77.95
Osztrák egys. államadósság papírban	68.10
Szólódézma-váltásági	87.—
" " ezüstben	70.10
" " aranyjáradék	79.60
1860. államsorsjegy	127.—
Osztrák nemzeti bankrésvény	833.—
" " hitelintézeti	267.50
Magyar hitelbank	252.25
Ezüst	—
Cs. kir. arany	5.48
Napoleond'or	9.26
Német birodalmi márka	57.—
London	117.—

Felelős szerkesztő: Málík József.

Kiadótulajdonos: Pollák Mór.

Árómszéken Kilyénbe 200 hnyi szántó és kaszáló gazdasági udvarral haszonbérbe vagy részben mivelésre több évre kiadó.

Értekezhetni tulajdonos Székely 3-3 Gergelylyel.

Hirdetmény.

Alolirott a t. közönségnak tudomására hozza, hogy egy csinosan kiállított temetkezési

gyászkocsiit

rendezett be több rendbeli diszitékekkel, melyre a nagyérdemi közönség figyelmét tisztelettel felhívja.

További tanítja, hogy egész temetéseket is elvállít jutányos áron Kezdi-Vásárhelyt.

2—3

Györbiró Lajosné

Cséplő gépeket

1, 2, 3 és 4 igáserőre berendezve, szalmarázával rostaval és tisztító készülékkel, faállványon vagy egészen vasból, a legujabb szerkezet szerint, Budapestről vagy Bécsből olcsón és bérmentesen szállít és a szolid kivitelért felelősséget vállal.

Ph. Mayfarth & Comp. majnai
Frankfurthan.

Szolid és értelmes agensek felfogadtatnak 5—

Sz. 1445/879.

Pályázati hirdetés.

Brassómegye alvidéki járás szolgabirája részrő ezennel közhírré tétetik, miszerint Prázmár (Tartlau) nagyközségen az eddigi főjegyző Gross Lőrinc nyugdíjaztatása által a főjegyzői állomás üresedésbe jött.

Ezen, esetleg az aljegyzői állomás betöltése iránt, a pályázat ezennel kihirdetett.

A főjegyzői állomásra a következő rendszerestitt illetmények vannak összekötve:

évi fizetés	475 frt — kr.
évi pótlék	200 frt — kr.
évi lakbör	50 frt — kr.
összesen	725 frt o. é.

Az aljegyzői állomással össze van kötve:

évi fizetés	400 frt — kr.
évi lakbér	50 frt — kr.

összesen 450 frt o. é.

Magán felek számára készített munkálatokért az illető jegyző a fennálló szabályok szerint díjakat.

Pályázni kívánók, kellően felszerelt folyamodványukat f. hó 28-án d. u. 6 óráig alólirthoz beadják.

Eöldvártt, 1879. junius hó 5-én.

Pildner Ferenc,
szolgabiró.

ÉRTESENÉS.

Tudatni kívánom a nagyérdemű közönséget, hogy nálam kész férfiingek kaphatók a legjobb minőségen az alábbi árak mellett:

Chiffon ingek 1 frt 20 krtól 2 frt 20 krig.
Oxford , 1 , 20 , 2 , — ,
Karton , 1 , 30 , 1 , 60 ,

Tisztelettel értesitem egyszersmind a t. közönséget, miszerint megrendelések után készíték tartós munkával a legrövidebb idő alatt női ingeket, kötényeket és minden néven nevezendő fehérneműket a lehető legutánnyosabb árban.

Vidéki megrendelésekkel elfogadok s minta után pontosan teljesíték.

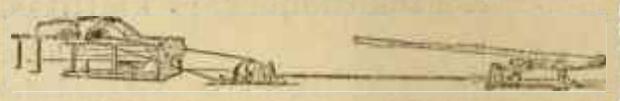
Magamat a nagyérdemű közönség becses pártfogásába ajánlva, maradtam tisztelettel

K.-Vásárhelyt, 1879. junius 3.

Csutak Lászlóné
Lakásom a Szöcs Mihály-féle házban a piacszorón

Umrath és társa Prágában,

gazdasági gépgyárasok ajánlják solid kivitel, nagy munkaképesség és tiszta cséplés által előnyösen ismert specialitásait:

Kézi- és vonó erőre berendezett cséplő gépekben,

1—8 ló- vagy ökörerőre berendezve, szállító vagy álló minőségen. Továbbá különböző nagyságban gyártunk szilárd szerkezetű

Tisztító-malmokat, szecskavágókat, daramalmokat stb

Illustrált árajegyzékeket minden nyelven bérmentesen küldünk.

11—20

Szépség !!

A arcszin fiatal üdésége !

Felülmúlhatlan és nélkülöhetlen szappannak bizonyult be és általánosan elismertetett hölggyek és urak által a kitüntő párisi Dr. LEJOSSE-féle

SAVON RAVISANTE

ez a legjobb és leghirnevesebb mosdószappan a világon; a ki egyszer megkísértette, az soha többé nem használ más szappant.

A hatás biztosítatik.

Egy darab ára 50 kr. —

Felülmúlhatlan bőrszépitő szernek lett a hölggyilág által általánosan elismerve a hivatalosan megvizsgált, kitüntő ártalmatlan valód

Ravissante

Dr. LEJOSSE-tól Párisban.

Ezen világhírű bőrtisztító szer valamennyi szépitő szer között leghíresebb és leghatásosabbnak bizonyult széplők, napégés rezesség, sárga foltok, valamint minden bőrtisztítási általánosan biztos elszigetelésre.

A RAVISSANTE az arcszinnek feltűnően szép halvány rózsaszínű, bárosnyserű fiatal üdéséget ad, a bőrt és kezeket valító fehérsegével és gyöngédéssel teszi, hűsítő és feldíjtóleg hat a gyöngéd bőrt szerez, a legkésőbbi öregsgig

Budapesten valódi minőségen kapható. Török József gyógyszerész ural Királyutca 7. szám. Seps-Syentgyörgyön Ötyes Pál és Betegh Bálint urak gyógyszertárában.

Központi szétküldési raktár: Schwarcz Henrik-nél, (Budapest, muzeum-körút 41. sz.) 44—50

Bécsi árucikkek legolcsóbb gyáriárban

a most nagyon divatozó vászon NŐI KÉSZRUHÁK, u. m.: tamborirozott, finom vászon ruhakelméből készült és jól varrott

női slafrokok

darabja 2 frt 50 kr. Kímenő készruhák nagyon szép kosztümök, elegans diszítéssel darabja 5, 6, 7 és 8 trt. KÉSZ FÉFI INGEK, fehérek vagy színesek különös finom kelméből és legjobban varva, darabja 2 frt. Megrendelésekkel a nyakbőség szükségeltetik. Ezen gyári árban számított ruháneműek utánvétel mellett megrendelhetők

Olysai Gabányi Sándornál Bécsben Schmalzheffgasse Nr. 14.

3—7